

Klasyfikacja przedmiotów na rodzaje (rodziny, klasy) -

według: Praca zbiorowa: Jednolity klasyfikator konstrukcyjno-technologiczny przedmiotów produkcji.

1. **Części złączne.** Części znormalizowane oraz inne części nie ujęte w Polskich Normach – spełniające funkcję elementów złącznych.
2. **Wały.** Części obrotowe:
  - bez otworów osiowych, jeżeli $L > D$,
  - z osiowymi otworami nieprzelotowymi, jeżeli $L > D$,
  - z osiowymi otworami przelotowymi, jeżeli $L > 3D$.
3. **Tarcze.** Części obrotowe:
  - bez otworów osiowych, jeżeli $L \leq D$,
  - z osiowymi otworami nieprzelotowymi, jeżeli $L \leq D$,
  - z osiowymi otworami przelotowymi, jeżeli $L \leq 0,5D$,
  - koła zębate z osiowymi otworami przelotowymi, jeżeli $L \leq 1,5D$,
  - wszystkie koła pasowe bez względu na wymiary.
4. **Tuleje.** Części obrotowe z przelotowym otworem osiowym:
  - jeżeli $0,5D < L \leq 3D$,
  - tuleje uzębione, jeżeli $1,5D < L \leq 3D$,
5. **Dźwignie.** Części nieobrotowe, płaskie, których charakterystycznymi wymiarami są:
  - długość L ,
  - szerokość B ,
  - wysokość H ,przy czym przyjmuje się $L \geq B \geq H$.
6. **Korpusy.** Części nieobrotowe takie, jak:
  - kostki, jeżeli $L \leq 3B$ i $B \leq 3H$,
  - płyty, jeżeli $L \leq 3B$ i $B > 3H$,
  - belki, jeżeli $L > 3B$ i $B \leq 3H$,
  - pokrywy i drzwiczki maszynowe,
  - wsporniki i stojaki,
  - korpusy maszyn i łożysk,gdzie: L , B , H są wymiarami gabarytowymi mierzonymi w trzech wzajemnie prostopadłych kierunkach spełniającymi warunek: $L \geq B \geq H$.

Wszystkie przedmioty zaliczane do tego rodzaju charakteryzują się ponadto:

- skomplikowanym kształtem,
  - dużą pracochłonnością obróbki skrawaniem,
  - mniejszą wielkością produkcji w porównaniu z innymi częściami maszynowymi,
  - przewagą obróbki płaszczyzn i otworów.
7. **Części z blachy, kształtowników i drutu.** Części ze stali, metali nieżelaznych i ich stopów otrzymywane na gotową najczęściej metodami obróbki plastycznej. Obróbka ubytkowa (np. obróbka skrawaniem) sprowadza się do minimum i wykorzystywana jest do przygotowania półfabrykatu lub do wykończenia przedmiotu po obróbce plastycznej.

Uwaga: W punktach 2, 3 i 4 oznaczono: D – maksymalną średnicę zewnętrzną, L – całkowitą długość.